
Dokument ze zasedání

B9-0072/2023

16.1.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedy Komise, vysokého
představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o zřízení tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině
(2022/3017(RSP))

**Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Zbigniew Kuźmiuk, Adam
Bielan, Roberts Zile, Patryk Jaki, Kosma Złotowski, Alexandr Vondra,
Anna Zalewska, Elżbieta Kruk, Beata Mazurek, Jacek Saryusz-Wolski,
Denis Nesci, Beata Kempa, Jan Zahradil, Andželika Anna Moździanowska,
Jadwiga Wiśniewska, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Ryszard
Czarnecki, Charlie Weimers, Dominik Tarczyński, Assita Kanko,
Veronika Vrecionová, Carlo Fidanza, Joachim Stanisław Brudziński,
Zdzisław Krasnodębski, Tomasz Piotr Poręba, Eugen Jurzyca**
za skupinu ECR

Usnesení Evropského parlamentu o zřízení tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině (2022/3017(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení a zprávy o Ukrajině a Rusku,
  - s ohledem na Chartu OSN,
  - s ohledem na Úmluvu OSN o zabránění a trestání zločinu genocidia (Úmluva OSN proti genocidě),
  - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
  - s ohledem na Helsinský závěrečný akt ze dne 1. srpna 1975 a navazující dokumenty,
  - s ohledem na Pařížskou chartu pro novou Evropu,
  - s ohledem na norimberské zásady vypracované Komisí OSN pro mezinárodní právo, které stanoví, co je válečným zločinem,
  - s ohledem na Budapešťské memorandum,
  - s ohledem na rezoluce Valného shromáždění OSN přijaté dne 2. března 2022 a dne 14. listopadu 2022,
  - s ohledem na příkaz Mezinárodního soudního dvora ze dne 16. března 2022 v souvislosti s obviněním z genocidy podle Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidy,
  - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že útočná válka Ruské federace vůči Ukrajině představuje očividné a zjevné porušení Charty OSN a všech hlavních zásad mezinárodního práva, včetně zásad stanovených v Helsinském závěrečném aktu, Pařížské chartě pro novou Evropu a Budapešťském memorandu;
- B. vzhledem k tomu, že dne 16. března 2022 Mezinárodní soudní dvůr v Haagu nařídil Rusku zastavit invazi na Ukrajinu a uvedl, že nemá k dispozici žádné důkazy na podporu toho, jak Kreml válku ospravedlňuje;
- C. vzhledem k tomu, že neodůvodněná a nevyprovokovaná agrese, kterou Rusko vede vůči Ukrajině od roku 2014, včetně rozsáhlé invaze, k níž došlo dne 24. února 2022, byla v naprosté většině odsouzena jak v rámci OSN, tak mimo ni jako ozbrojený útok, který je v rozporu s čl. 2 odst. 4 Charty OSN; vzhledem k tomu, že dne 2. března 2022 přijalo Valné shromáždění OSN rezoluci nazvanou „Agrese vůči Ukrajině“, v níž „co nejdůležitěji odsoudilo agresi Ruské federace vůči Ukrajině jako akt, který je v rozporu s čl. 2 odst. 4 Charty“, přičemž pro rezoluci hlasovalo 141 členů, pouze 5 bylo proti a

35 se zdrželo hlasování;

- D. vzhledem k tomu, že ruskou agresi rovněž výslovně odsoudili zástupci různých států a mezinárodních organizací, jako je Rada Evropy, EU, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, NATO, Africká unie, Hospodářské společenství států západní Afriky, Fórum tichomořských ostrovů, Organizace amerických států, Karibské společenství, Severská rada a další;
- E. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN ve své rezoluci přijaté dne 14. listopadu 2022 uvedlo, že „Ruská federace musí být pohnána k odpovědnosti za jakékoli porušování mezinárodního práva na Ukrajině nebo proti ní, a to i za svou agresi, která je v rozporu s Chartou Organizace spojených národů, jakož i za jakékoli porušování mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva v oblasti lidských práv“ a že „musí nést právní důsledky veškerého svého jednání v rozporu s mezinárodním právem, což se týká i náhrady újmy, včetně veškerých škod, způsobené tímto jednáním“;
- F. vzhledem k tomu, že válečné zločiny a zločiny proti lidskosti spáchané během ruské války proti Ukrajině jsou vyšetřovány Ukrajinou a řadou dalších států, jakož i Mezinárodním trestním soudem, přičemž Ukrajina souhlasila s tím, aby nad všemi zločiny spáchanými během ozbrojeného konfliktu od roku 2014 měl jurisdikci Mezinárodní trestní soud, jemuž tuto záležitost postoupilo 43 států, které jsou stranami Římského statutu;
- G. vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud vyšetřuje především zločin genocidy, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny, ale pokud jde o zločin agrese vůči Ukrajině, má omezené pravomoci, neboť ani Ukrajina, ani Rusko nejsou smluvní stranou Římského statutu a jeho změn přijatých v Kampale, které se týkají zločinu agrese; vzhledem k tomu, že má-li Mezinárodní trestní soud vyšetřovat zločin agrese, který nezahrnuje státy, které jsou stranami Římského statutu a změn přijatých v Kampale, musí být akt agrese stanoven v rezoluci Rady bezpečnosti OSN a Rada bezpečnosti musí tuto věc postoupit Mezinárodnímu trestnímu soudu; vzhledem k tomu, že tyto dva předpoklady nelze za současných okolností splnit;
- H. vzhledem k tomu, že tato mezera v jurisdikci by mohla být zaplněna zřízením zvláštního mezinárodního tribunálu, který by byl pověřen vyšetřováním a stíháním zločinů agrese spáchaných na Ukrajině politickými představiteli a vojenskými veliteli Ruské federace a jejích spojenců;
- I. vzhledem k tomu, že tento tribunál by mohl být zřízen na základě mnohostranné smlouvy mezi státy nebo dohody s mezinárodní organizací, konkrétně s OSN;
- J. vzhledem k tomu, že Rusko do značné míry zneužilo své postavení stálého člena Rady bezpečnosti a zablokovalo veškeré pokusy v OSN o to, aby bylo za agresivní válku na Ukrajině pohnáno k odpovědnosti;
- K. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN má podle své rezoluce ze dne 3. listopadu 1950 nazvané „Společně za mír“ pravomoc jednat v případech, kdy Rada bezpečnosti neplní z důvodu, že nebylo dosaženo jednomyslnosti stálých členů, svou hlavní odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti;

- L. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka vůči Ukrajině je nejrozsáhlejším ozbrojeným konfliktem v Evropě od roku 1945 a že právní reakce na ni musí být přiměřená a podobná krokům, které uskutečnilo mezinárodní společenství, aby postavilo pachatele před soud po druhé světové válce; vzhledem k tomu, že ruská agrese nemá obdoby, pokud jde o závažnost spáchaných činů, včetně agrese, okupace, anexe, genocidy, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, ale i pokud jde o počet obětí;
- M. vzhledem k tomu, že válečné zločiny spáchané Ruskou federací splňují definici genocidy obsaženou v článku II Úmluvy o genocidě;
- N. vzhledem k tomu, že ruští politici a vojenští představitelé odpovědní za současné válečné zločiny nebyli nikdy potrestáni za podobná zvěřstva spáchaná dříve v Čečensku nebo Sýrii;
- O. vzhledem k tomu, že beztrestnost, která následovala po invazi do Gruzie v roce 2008, je jedním z faktorů, které připravily půdu pro ruskou útočnou válku proti Ukrajině;
1. co nejdůrazněji odsuzuje válečnou agresi Ruské federace vůči Ukrajině i zapojení Běloruska do této války a opakuje svůj požadavek, aby Rusko okamžitě ukončilo na Ukrajině veškeré vojenské aktivity a bezpodmínečně stáhlo všechny síly a vojenské vybavení z celého mezinárodně uznávaného území Ukrajiny;
  2. vyzývá Radu a Komisi, aby plně podpořily iniciativy zaměřené na stanovení odpovědnosti Ruské federace podle mezinárodního práva, mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního trestního práva, zejména vyšetřování zahájená žalobcem Mezinárodního trestního soudu a členskými státy EU;
  3. znovu vyzývá členské státy a mezinárodní společenství, aby s ohledem na omezení stávajících mezinárodních právních rámců upravujících zřizování tribunálů a posuzování zločinu agrese urychleně zřídily v úzké spolupráci s Ukrajinou zvláštní mezinárodní trestní tribunál ad hoc, který by vyšetřil a stíhal zločin agrese vůči Ukrajině a postavil pachatele před soud; vyzývá EU a členské státy, aby tribunálu, jakmile bude zřízen, poskytly finanční, právní a veškerou další nezbytnou podporu;
  4. zdůrazňuje, že zločin agrese nesmí zůstat bez trestu a že iniciátoři a pachatelé útočné války proti Ukrajině – prezident Ruské federace Vladimir Putin, běloruský prezident Aljaksandr Lukašenka, ministr zahraničních věcí Ruské federace Sergej Lavrov a ministr obrany Ruské federace Sergej Šojgu –, ale i všechny osoby zapojené do plánování, přípravy, zahájení nebo vedení války proti Ukrajině, by měly být vydány mezinárodní spravedlnosti a nemají nárok na osobní imunitu;
  5. odsuzuje praxi Ruska blokovat jakékoli kroky na úrovni OSN, jejichž cílem je pohnat ho za agresivní válku proti Ukrajině k odpovědnosti; vyzývá všechny členské státy OSN, aby s ohledem na to, že Ruská federace svou útočnou válkou vůči Ukrajině závažným způsobem porušila samotné základy Charty OSN, přijaly opatření s cílem odebrat Rusku právo veta v Radě bezpečnosti a vyloučit Rusko z OSN, jak tomu bylo v případě vyloučení SSSR ze Společnosti národů v roce 1939 po jeho útoku na Polsko a Finsko;
  6. vyjadřuje pevné přesvědčení, že by mezinárodní společenství mělo co nejdříve

podniknout nezbytné kroky k bezodkladnému zřízení tohoto zvláštního mezinárodního tribunálu ad hoc a zajistit, aby osoby odpovědné za spáchání zločinu agrese vůči Ukrajině, které toto nezákonné použití síly, jež vedlo ke spáchání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a genocidy, plánovaly a vydaly příkazy k jeho zahájení, nezůstaly nepotrestány;

7. vyzývá Valné shromáždění OSN, aby využilo pravomocí, které mu byly svěřeny rezolucí „Společně za mír“, a podpořilo vytvoření takového mezinárodního tribunálu ad hoc; zdůrazňuje, že rozhodná reakce OSN na tuto očividnou agresi, jež nemá v moderní době obdoby, by posílila úlohu OSN a jednoznačně by odradila jiné vedoucí představitele od toho, aby se v budoucnu dopustili podobných agresivních činů;
8. znovu vyzývá EU a její členské státy, aby spolu s podobně smýšlejícími partnery rovněž urychleně vytvořily právní nástroj umožňující konfiskaci zmrazeného ruského majetku a finančních prostředků, aby mohly být použity na obnovu Ukrajiny; vyzývá rovněž k vytvoření mechanismu, na základě něhož by Ruská federace musela dlouhodobě vyplácet Ukrajině odškodnění;
9. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny, žalobci Mezinárodního trestního soudu, prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.